

Personlige data

Claus Manniche, overlæge og professor,

Rygcenter Syddanmark, Sygehus Lillebælt, Syddansk Universitet

Født: 21. juni 1956

Adresse: Toftekrogen 1, 5600 Faaborg

E-mail: claus.manniche@slb.regionsyddanmark.dk cmanniche@sol.dk

Uddannelse

1975	Naturfaglig matematisk studentereksamen, Kalundborg Gymnasium
Sommer 1982	Lægevidenskabelig kandidateksamen, Københavns Universitet
Dec.1985	Tilladelse til selvstændigt virke
Vinter 1988	Juridisk Embedseksamen, Københavns Universitet
1. dec. 1994	Speciallæge i reumatologi
1. jun. 1995	dr. med., Lægevidenskabeligt Fakultet, København Universitet

Ansættelser

1. jul. 1982 – 30. jun. 1984

1. apr. 1985 – 31. maj 1985 Reservelæge, Reumatologisk afd.

Centralsygehuset, Hillerød

1. jul. 1984 – 30. sep. 1984

1. sep. 1985 – 28. feb. 1986

Vikar for reservelæge, Medicinsk afd. B

Centralsygehuset, Hillerød

1. okt. 1984 – 31. mar. 1985

Turnuskandidat, Kirurgisk afd.

Hørsholm Sygehus

1. mar. 1986 – 31. maj 1986

Vikar for reservelæge, Medicinsk blok, Sektion C

Reumatologisk afsnit, Hvidovre Hospital

1. jun. 1985 – 31. aug. 1985

1. jul. 1986 – 31. okt. 1987

Vikar for 1. reservelæge, Reumatologisk afd.

Københavns Amtssygehus i Herlev

1. nov. 1987 – 29. feb. 1988

Forskningsstipendiat, Reumatologisk afd.

Københavns Amtssygehus i Herlev

1. mar. 1988 – 30. apr. 1988

1. jun. 1988 – 31. aug. 1988

Vikar for reservelæge, Medicinsk afd. C

Københavns Amtssygehus i Herlev

1. maj. 1988 – 31. maj 1988

Forskningsstipendiat, private fondsmidler

Kirurgisk Institut Landbohøjskolen

1.sep. 1988 – 28. feb. 1990	1. reservelæge, Reumatologisk afd. Centralsygehuset, Hillerød
1.mar. 1990 – 28.feb. 1991	A-kursist, intern medicin. Reumatologisk afsnit, Medicinsk blok C, KKHH.
1. mar. 1991 – 31.dec. 1991	A-kursist, intern medicin Medicinsk afd. C, Bispebjerg Hospital
1. jan. 1992 – 31.mar. 1992	A-kursist, intern medicin Medicinsk afd. Y, Bispebjerg Hospital
1.apr. 1992 – 31. aug. 1993. Har per 1. Sep. 1993 orlov	1. reservelæge, Reumatologisk afd. C KKHH
1. sep. 1993 – 28. feb. 1994	Vikar 1. reservelæge, Medicinsk afd. TTA og Rygcentret Rigshospitalet
1. mar. 1994 – 31. dec. 1996	1. reservelæge, Reumatologisk afd. U Universitetshospitalet i Århus, Ortopædisk Daglig leder af "Det Akutte Rygambulatorium"
1. dec. 1994 – 31. maj 1995	Konstitueret overlæge
1. jan. 1997 - 31. dec. 1997	Adm. overlæge, Reumatologisk afd. E Hillerød Sygehus

1. jan. 1998 - 31. juni 2010 Ledende overlæge, professor, Rygcenter Fyn, Ringe, Sygehus Fyn (senere Odense UniversitetsHospital), Syddansk Universitet
1. juli 2010 - 31. aug. 2012 Ledende overlæge, professor, Rygcenter Syddanmark Sygehus Lillebælt, Syddansk Universitet
1. sept. 2012 - Overlæge, professor, Rygcenter Syddanmark, Sygehus Lillebælt, Syddansk Universitet

Doktordisputats (Thesis)

Manniche C. ASSESSMENT AND EXERCISES IN BACK PAIN. Dan Med Bull 1995; 41: 1301-15.

I Manniche C, Hesselsøe G, Bentzen L, Christensen I, Lundberg E. Clinical trial of intensive muscle training for chronic low back pain. The Lancet 1988; ii: 1473-1476.

II Manniche C, Lundberg E, Christensen I, Bentzen L, Hesselsøe G. Intensive dynamic back exercises for chronic low back pain: a clinical trial. Pain 1991; 47: 53-63.

III Manniche C, Skall HF, Braendholt L, Christensen BH, Christophersen L, Ellegaard B, Heilbuth A, Ingerslev M, Jørgensen OE, Larsen E, Lorentzen L, Nielsen CJ, Nielsen H, Windelin M. Clinical trial of postoperative dynamic back exercises after first lumbar lumbar discectomy. Spine 1993; 18: 92-97.

IV Manniche C, Asmussen K, Lauritsen B, Vinterberg H, Karbo H, Abildstrup S, Fischer-Nielsen K, Krebs R, Ibsen K. Intensive dynamic back exercises with or without use of hyperextension in chronic back pain following surgery for disc protusion: A clinical trial. Spine 1993; 18: 560-67.

V Manniche C, Lauritsen B, Vinterberg H. Peroperative prednisolone fails to improve the clinical outcome following surgery for prolapsed lumbar intervertebral disc. A randomized controlled trial. Scand J Rheum 1993; 23: 30-35.

VI Manniche C, Asmussen K, Lauritsen B, Vinterberg H, Kreiner S, Jordan A. Low back pain rating scale. Validation of a tool for assessment of low back pain. Pain 1994; 57: 317-26.

VII Manniche C, Asmussen K, Vinterberg H, Hansen EB, Kramhøft J, Jordan A. Back pain, sciatica and disability following first-time conventional hemilaminectomy for lumbar disc herniation. Danish Med Bull 1994; 41; 103-6.

VIII Manniche C, Asmussen K, Vinterberg H, Hansen EB, Kramhøft J, Jordan A. Analysis of preoperative prognostic factors in first-time surgery for lumbar disc herniation, including Finneson's and Modified Spengler's score systems. Danish Med Bull 1994; 41: 110-15.

Særlige organisatoriske opgaver

Dansk Reumatologisk Selskab. Medlem af bestyrelsen 1992 - 96. Valgt som kasserer 1992 -1995

Initiativtager til forskningsgruppen: Rygforskningens Støtteforening, Københavns Omegn 1990. Senere ændret til COpenhagen Back Research Association (COBRA). I den gruppe blev COBRA-database 1 udviklet og implementeret

Deltog i en arbejdsgruppe, som udfærdigede en Klaringsrapport om: Den Fremtidige Behandling af patienter med lænderyglidelser i DK. Udsendt af DADL i 1996

Initiativtager og formand for den tværfaglige styregruppe, der udviklede og forsøgte implementering af den kliniske database: Dansk DiscusBase mhp. systematisk registrering af behandlingsresultaterne ved discusprolapsoperation. 1996 - 2005

Blev af Sundhedsstyrelsen udpeget og fungerede som fm. for den tværfaglige arbejdsgruppe der udarbejdede: Ondt i ryggen. Forekomst, behandling og forebyggelse i et MTV-perspektiv. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering. 1995 - 1999

Udpeget af Sundhedsministeren som medlem af et specialistudvalg i Forebyggelsesfonden. 2007 - 2012

Har deltaget i en tværfaglig arbejdsgruppe der udarbejdede: Patientforløbsprogram for Rygområdet i Region Syddanmark. 2008 - 2010

Vigtige bidrag til den faglige udvikling på rygområdet

Har gennem udviklingen i 1984 af nye smertemålingsredskaber og nye kliniske forskningsdesign for RCT's bidraget til, dels en større forståelse for at patientoplyste data kan udgøre vigtige effektparametre, dels vist at RCT på rygområdet kan gennemføres på en valid måde (Pain 1994).

Gennemførelsen af et nydesignet RCT i 1984 - 88 (Lancet) på området for rygøvelser blev startskuddet til en international intens forskningsaktivitet mhp. generelt at undersøge effekten af rygtræning som behandling hos patienter med akutte og kroniske rygsmerter.

Har som en central aktør bidraget til udviklingen af kliniske databaser på rygområdet i DK: COBRA 1 senere opdateret med software til COBRA 1A. 1990 - 2006

Dansk DiscusBase, 1995 - 2005

COBRA 2, senere navneændring til SpineData. 2007 -

Startede i 1994 den faglige og organisatoriske udvikling af Discusambulatoriet på Ortopædisk Hospital i Aarhus. Ambulatoriet modtog - modsat de hidtil hævdede principper på området - alle patienter med akut discusprolaps til undersøgelse og udredning i ambulante regi og udredningen skete ud fra tværfaglige principper. Ambulatoriet modtog i 1996 Kvalitetsprisen som bedste offentlige Institution i Aarhus Amt. Efter jobskift til Frederiksborg Amt overførtes det ambulante og tværfaglige princip til et nyetableret discusambulatorium på Hillerød Sygehus i 1997 og efterfølgende i Rygcenter Fyn 1998, senere Rygcenter Syddanmark 2010. Siden 1997 blev principperne bag "Den Lærende Organisation" indarbejdet som en del af det tværfaglige ambulante koncept.

Var 1. forfatter til Sundhedsstyrelsens MTV-rapport på rygområdet, som udkom i 1997 - 99. Denne rapport, som var den første egentlige MTV-rapport i DK med kliniske implikationer viste sig at skulle få stor indflydelse på, hvordan de enkelte Amter i DK i årene 2000 - 2010 planlagde opgaveløsningen af patientforløb på rygområdet både i primær- og sekundærsektoren. Rapporten bidrog ligeledes i betydeligt omfang til et bedre tværfagligt samarbejde mellem læger, fysioterapeuter og kiropraktorer.

Har bidraget til forståelsen for, at Ikke-kirurgisk behandling er relevant at forsøge ved discusprolaps, og at operation først bør sættes i værk, hvis 1-2 måneders konservativ behandling ikke har vist effekt (20% af patienterne).

Har endvidere i flere sammenhænge vedholdende advokeret for, at de stigende operationsrater på rygområdet, som vi har været vidne til i DK i 2000 - 2010, ikke er begrundet i faglig evidens.

Har siden 2002 understøttet og bidraget til forskningsaktiviteter omkring Modic forandringer i Rygcenter Fyn, senere Rygcenter Syddanmark. Et nyt forskningsområde, hvis resultater kan vise sig over det næste årti, at udgøre en af de største landevidninger på rygområdet - set i relation til bedret livskvalitet for patienter med vedvarende rygsmerter.

Kongresdeltagelse, abstracts, videnskabelige foredrag og patientorienterede mundtlige indlæg

Har gennem årene deltaget i 90 - 100 internationale kongresser, specielt kongresser arrangeret af: American College of Rheumatology, European Spine Society, International Association for Study of Pain og International Society of Physical and Rehabilitation Medicine. Har medvirket i 140 - 160 abstracts og orale præsentationer. Herudover har jeg bidraget med ca. 300 videnskabelige indlæg i faglige sammenhænge og 1000 foredrag rettet mod patienter, politikere og sygehusadministratorer.

(Hoved)vejleder for PhD-studerende

Kiropraktor Lise Hestbæk

Fysioterapeut Hanne Albert

Fysioterapeut Per Kjær (vikar for hovedvejleder)

Kiropraktor Alice Kongsted (vikar for hovedvejleder)

Kiropraktor Henrik Wulff Christensen

Kiropraktor Henrik Lauridsen

Fysioterapeut Tom Petersen

Kiropraktor Tue Secher Jensen

Kiropraktor Bendt Johansen

Kiropraktor Rikke Krüger Jensen

Kiropraktor Søren O'Neill

Kiropraktor Bodil Arnbak

Fysioterapeut Lars Morsø

Læge Helene Paarup

Undervisning og Lærebøger

Har undervist på et stort antal postgraduate faglige kurser og andre efteruddannelseskurser, især for reumatologer, ortopædkirurger, fysioterapeuter og kiropraktorer.

Siden 1998 medansvarlig for den kliniske uddannelsesdel af de biomekanikstuderendes kandidatstudie ved Syddansk Universitet. Har ligeledes siden 1998 undervist medicinstuderende ved SDU i emnet ryg sygdomme.

Har været hovedredaktør for danske reumatologers fagbog: "Reumatologi" i årene 1994 - 1990, siden medredaktør.

Har bidraget med fagligt indhold i et antal danske lærebøger og patienthåndbøger, fx.:

Rygsmarter. Myter og kendsgerninger, 1996 - 98

Reumatologi - en lærebog, 1999 -

Rygdoktor, 1999 - 2005

Medicinsk kompendium, 2000 -

Smerter - en lærebog, 2002 -

Patientvejledningen, 2002 -

Praktisk Medicin, 2009 -

Anerkendelser

Modtager af Dansk Selskab for Manuel Medicins Hæderspris, 1989: Hvirvelsøjleprisen.

Modtager af Dansk Kiropraktorforenings Forskerpris, 1991.

Modtager af Scand Journal of Rheumatology's 40-års nordiske jubilæumspris, 1995.

På vegne af Rygambulatoriet Århus Kommunehospital modtager af "Årets kvalitetspris 1996, Århus Amt".

På vegne af Rygcenter Fyn modtager af Dansk Kiropraktorforenings ærespris, 2008.

Internationalt indekserede publikationer

Manniche C, Malchow-Møller A, Andersen JR, Pedersen C, Hansen TM, Jess P, Helleberg L, Rasmussen SN, Tage-Jensen U, Nielsen SE. Randomised study of the influence of non-steroidal anti-inflammatory drugs on the treatment of peptic ulcer in patients with rheumatic disease. Gut. 1987 Feb;28(2):226-9.

Manniche C, Malchow-Møller A. The influence of non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAID) in the treatment of peptic ulcer. A prospective randomized study. Ugeskr Laeger. 1987 Aug 3;149(32):2143-4.

Manniche C, Malchow-Møller A. Non-steroidal anti-inflammatory agents in ulcerative diseases. Mucosal damage of the ventricle and duodenum. Ugeskr Laeger. 1987 Aug 3;149(32):2161-2.

Manniche C, Philipson T. Lumbar traction in acute lumbago/sciatica. *Ugeskr Laeger*. 1988 May 30;150(22):1337-9.

Manniche C, Hesselsøe G, Bentzen L, Christensen I, Lundberg E. Clinical trial of intensive muscle training for chronic low back pain. *Lancet*. 1988 Dec 24-31;2(8626-8627):1473-6.

Manniche C. Back exercises for patients with chronic low back pain. *Ugeskr Laeger*. 1989 Aug 7;151(32):2009-12.

Manniche C, Lundberg E, Christensen I, Hesselsøe G, Bentzen L. Intensive dynamic back exercises for patients with chronic low back pain. A controlled study. *Ugeskr Laeger*. 1989 Aug 7;151(32):2030-4.

Lundberg E, Manniche C. Work environment. Free your back from pain. *Sygeplejersken*. 1990 Jul 25;90(30):4-6.

Manniche C, Lundberg E, Christensen I, Bentzen L, Hesselsøe G. Intensive dynamic back exercises for chronic low back pain: a clinical trial. *Pain*. 1991 Oct;47(1):53-63.

Manniche C, Skall HF, Braendholt L, Christensen BH, Christophersen L, Ellegaard B, Heilbuth A, Ingerslev M, Jørgensen OE, Larsen E, et al. Clinical trial of postoperative dynamic back exercises after first lumbar discectomy. *Spine (Phila Pa 1976)*. 1993 Jan;18(1):92-7.

Manniche C. Low back pain and back exercise. *Ugeskr Laeger*. 1993 Jan 18;155(3):142-4.

Randløv A, Manniche C, Kryger P. Risk factors for development of low back pain. *Ugeskr Laeger*. 1993 Jan 18;155(3):145-8.

Manniche C, Asmussen K, Lauritsen B, Vinterberg H, Karbo H, Abildstrup S, Fischer-Nielsen K, Krebs R, Ibsen K. Intensive dynamic back exercises with or without hyperextension in chronic back pain after surgery for lumbar disc protrusion. A clinical trial. *Spine (Phila Pa 1976)*. 1993 Apr;18(5):560-7.

Manniche C, Lauritsen B, Vinterberg H. Perioperative prednisolone fails to improve the clinical outcome following surgery for prolapsed lumbar intervertebral disc. A randomized controlled trial. *Scand J Rheumatol*. 1994;23(1):30-5.

Skall FH, Manniche C, Nielsen CJ. Intensive back exercises 5 weeks after surgery of lumbar disk prolapse. A prospective, randomized multicenter trial with a historical control group. *Ugeskr Laeger*. 1994 Jan 31;156(5):643-6.

Ankjaer-Jensen A, Manniche C, Nielsen H. Postoperative rehabilitation of patients operated for lumbar disk prolapse. An analysis of the socioeconomic consequences. *Ugeskr Laeger*. 1994 Jan 31;156(5):647-52.

Manniche C, Asmussen KH, Vinterberg H, Rose-Hansen EB, Kramhøft J, Jordan A. Back pain, sciatica and disability following first-time conventional haemilaminectomy for lumbar disc herniation. Use of "Low Back Pain Rating Scale" as a postal questionnaire. *Dan Med Bull*. 1994 Feb;41(1):103-6.

Manniche C, Asmussen KH, Vinterberg H, Rose-Hansen EB, Kramhøft J, Jordan A. Analysis of preoperative prognostic factors in first-time surgery for lumbar disc herniation, including Finneson's and modified Spengler's score systems. *Dan Med Bull*. 1994 Feb;41(1):110-5.

Manniche C. Irresponsible journalism. *Ugeskr Laeger*. 1994 Feb 7;156(6):833-4.

Manniche C, Forbech H. Lumbar disk prolapse--back training soon after surgery. *Sygeplejersken*. 1994 Mar 16;94(11):23-5.

Manniche C, Asmussen K, Lauritsen B, Vinterberg H, Kreiner S, Jordan A. Low Back Pain Rating scale: validation of a tool for assessment of low back pain. *Pain*. 1994 Jun;57(3):317-26.

Manniche C, Jordan A. The value of exercise therapy. *Spine (Phila Pa 1976)*. 1995 Jun 1;20(11):1221-2.

Manniche C. Assessment and exercise in low back pain. With special reference to the management of pain and disability following first time lumbar disc surgery. *Dan Med Bull*. 1995 Sep;42(4):301-13.

Hansen TM, Bendix T, Bünger CE, Junker P, Kosteljanetz M, Manniche C, Rasmussen GG, Stengaard-Pedersen K. Low back pain. *Ugeskr Laeger*. 1996;158 Suppl 4:1-18.

Manniche C. Clinical benefit of intensive dynamic exercises for low back pain. *Scand J Med Sci Sports*. 1996 Apr;6(2):82-7.

Jensen TT, Asmussen K, Berg-Hansen EM, Lauritsen B, Manniche C, Vinterberg H, Jensen L, Kramhøft J. First-time operation for lumbar disc herniation with or without free fat transplantation. Prospective triple-blind randomized study with reference to clinical factors and enhanced computed tomographic scan 1 year after operation. *Spine (Phila Pa 1976)*. 1996 May 1;21(9):1072-6.

Jensen TT, Asmussen KH, Rose-Hansen EB, Lauritsen BU, Manniche C, Vinterberg H, Jensen LE, Kramhøft J. Lumbar disk prolapse surgery with or without free fat transplantation. A prospective triple-blind randomized study. *Ugeskr Laeger*. 1997 Mar 31;159(14):2091-5.

Manniche C. "Back pain" and radiologists. *Ugeskr Laeger*. 1998 Mar 9;160(11):1658-9.

Randløv A, Ostergaard M, Manniche C, Kryger P, Jordan A, Heegaard S, Holm B. Intensive dynamic training for females with chronic neck/shoulder pain. A randomized controlled trial. *Clin Rehabil*. 1998 Jun;12(3):200-10.

Manniche C. Crazy again! *Ugeskr Laeger*. 1998 Aug 17;160(34):4915-6.

Manniche C, Bendix T. Back pain--from the viewpoint of medical technology. Danish National Board of Health. *Nord Med*. 1998 Sep;113(7):230-2, 239.

Jordan A, Manniche C, Mosdal C, Hindsberger C. The Copenhagen Neck Functional Disability Scale: a study of reliability and validity. *J Manipulative Physiol Ther*. 1998 Oct;21(8):520-7.

Manniche C. Status of the MTV working group "Back pain". *Ugeskr Laeger*. 1999 Jan 18;161(3):272-3.

Leboeuf-Yde C, Manniche C. Low back pain: Time to get off the treadmill. *J Manipulative Physiol Ther*. 2001 Jan;24(1):63-6.

Manniche C, Jordan A. Evidence based medicine. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2001 Apr 1;26(7):842-4.

Manniche C, Jordan A. Re: we have misunderstood the purpose of a Cochrane Library Review. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2001 Apr 15;26(8):994.

Manniche C, Østergaard K, Jordan A. Training of back and neck in the year of 2002. *Ugeskr Laeger*. 2002 Apr 1;164(14):1910-3.

Christensen HW, Vach W, Vach K, Manniche C, Haghfelt T, Hartvigsen L, Høilund-Carlsen PF. Palpation of the upper thoracic spine: an observer reliability study. *J Manipulative Physiol Ther*. 2002 Jun;25(5):285-92.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Manniche C. Low back pain: what is the long-term course? A review of studies of general patient populations. *Eur Spine J*. 2003 Apr;12(2):149-65. Epub 2003 Jan 28.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Engberg M, Lauritzen T, Bruun NH, Manniche C. The course of low back pain in a general population. Results from a 5-year prospective study. *J Manipulative Physiol Ther*. 2003 May;26(4):213-9.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Manniche C. Is low back pain part of a general health pattern or is it a separate and distinctive entity? A critical literature review of comorbidity with low back pain. *J Manipulative Physiol Ther*. 2003 May;26(4):243-52.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Kyvik KO, Manniche C. Is low back pain in youth associated with weight at birth? A cohort study of 8000 Danish adolescents. *Dan Med Bull*. 2003 May;50(2):181-5.

Manniche C. Examination of the lumbar region. *Ugeskr Laeger*. 2003 Jun 9;165(24):2496-7.

Christensen HW, Vach W, Manniche C, Haghfelt T, Hartvigsen L, Høilund-Carlsen PF. Palpation for muscular tenderness in the anterior chest wall: an observer reliability study. *J Manipulative Physiol Ther*. 2003 Oct;26(8):469-75.

Manniche C. Back pain and LBP and muscle relaxants. *Ugeskr Laeger*. 2004 Mar 8;166(11):1033-4; author reply 1034.

Hestbaek L, Iachine IA, Leboeuf-Yde C, Kyvik KO, Manniche C. Heredity of low back pain in a young population: a classical twin study. *Twin Res*. 2004 Feb;7(1):16-26.

Johansen B, Mainz J, Sabroe S, Manniche C, Leboeuf-Yde C. Quality improvement in an outpatient department for subacute low back pain patients: prospective surveillance by outcome and performance measures in a health technology assessment perspective. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2004 Apr 15;29(8):925-31.

Petersen T, Olsen S, Laslett M, Thorsen H, Manniche C, Ekdahl C, Jacobsen S. Inter-tester reliability of a new diagnostic classification system for patients with non-specific low back pain. *Aust J Physiother.* 2004;50(2):85-94.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Kyvik KO, Vach W, Russell MB, Skadhauge L, Svendsen A, Manniche C. Comorbidity with low back pain: a cross-sectional population-based survey of 12- to 22-year-olds. *Spine (Phila Pa 1976).* 2004 Jul 1;29(13):1483-91; discussion 1492.

Sørensen JS, Albert HB, Manniche C. Unexpected MRI findings in patients with sciatica. *Ugeskr Laeger.* 2004 Sep 6;166(37):3207-8.

Manniche C, Sørensen JS, Kruse A. Back pain, MRI scanning and MTV investigation. *Ugeskr Laeger.* 2004 Sep 6;166(37):3215-6.

Sparle MC, Mosdal C, Manniche C, Jordan A. Cervical operation using Cloward's method. A study of the effects and prognostic factors in first-time surgical patients. *Ugeskr Laeger.* 2004 May 31;166(23):2242-5.

Manniche C, Jordan A. Re: Tulder MW, Touray T, Furlan AD, et al. Muscle relaxants for non-specific low back pain: a systematic review within the framework of the Cochrane collaboration. *Spine* 2003;28:1978-92. *Spine (Phila Pa 1976).* 2004 Nov 1;29(21):2474.

Christensen HW, Vach W, Gichangi A, Manniche C, Haghfelt T, Høilund-Carlsen PF. Cervicothoracic angina identified by case history and palpation findings in patients with stable angina pectoris. *J Manipulative Physiol Ther.* 2005 Jun;28(5):303-11.

Christensen HW, Vach W, Gichangi A, Manniche C, Haghfelt T, Høilund-Carlsen PF. Manual therapy for patients with stable angina pectoris: a nonrandomized open prospective trial. *J Manipulative Physiol Ther.* 2005 Nov-Dec;28(9):654-61.

Hestbaek L, Leboeuf-Yde C, Kyvik KO, Manniche C. The course of low back pain from adolescence to adulthood: eight-year follow-up of 9600 twins. *Spine (Phila Pa 1976).* 2006 Feb 15;31(4):468-72.

Østergaard M, Kjaer M, Manniche C, Nørregaard J, Wiell C, Hetland ML, Andersen LS. Progress in rheumatology. *The Danish Society of Rheumatology. Ugeskr Laeger.* 2006 Mar 20;168(12):1240.

- Kjaer P, Albert H, Jensen TS, Leboeuf-Yde C, Bendix T, Wedderkopp N, Manniche C. Back pain, radiology and end plate changes by means of Modic. *Ugeskr Laeger*. 2006 Apr 24;168(17):1668-9; author reply 1669.
- Lauridsen HH, Hartvigsen J, Manniche C, Korsholm L, Grunnet-Nilsson N. Danish version of the Oswestry disability index for patients with low back pain. Part 2: Sensitivity, specificity and clinically significant improvement in two low back pain populations. *Eur Spine J*. 2006 Nov;15(11):1717-28. Epub 2006 May 31.
- Lauridsen HH, Hartvigsen J, Manniche C, Korsholm L, Grunnet-Nilsson N. Danish version of the Oswestry Disability Index for patients with low back pain. Part 1: Cross-cultural adaptation, reliability and validity in two different populations. *Eur Spine J*. 2006 Nov;15(11):1705-16. Epub 2006 May 31.
- Bendix T, Manniche C. Back pain. *Ugeskr Laeger*. 2006 May 15;168(20):1954-7.
- Jensen TS, Albert HB, Soerensen JS, Manniche C, Leboeuf-Yde C. Natural course of disc morphology in patients with sciatica: an MRI study using a standardized qualitative classification system. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2006 Jun 15;31(14):1605-12; discussion 1613.
- O'Neill S, Manniche C, Graven-Nielsen T, Arendt-Nielsen L. Generalized deep-tissue hyperalgesia in patients with chronic low-back pain. *Eur J Pain*. 2007 May;11(4):415-20. Epub 2006 Jul 11.
- Morsø L, Hartvigsen J, Puggaard L, Manniche C. Nordic walking and chronic low back pain: design of a randomized clinical trial. *BMC Musculoskelet Disord*. 2006 Oct 2;7:77.
- Lauridsen HH, Hartvigsen J, Manniche C, Korsholm L, Grunnet-Nilsson N. Responsiveness and minimal clinically important difference for pain and disability instruments in low back pain patients. *BMC Musculoskelet Disord*. 2006 Oct 25;7:82.
- Manniche C. Traction to patients with low-back pain with or without sciatica with the reference to The Cochrane Collaboration. *Ugeskr Laeger*. 2007 Jan 1;169(1):34-6.
- Lauridsen HH, Hartvigsen J, Korsholm L, Grunnet-Nilsson N, Manniche C. Choice of external criteria in back pain research: Does it matter? Recommendations based on analysis of responsiveness. *Pain*. 2007 Sep;131(1-2):112-20. Epub 2007 Feb 2.

Jensen TS, Albert HB, Sorensen JS, Manniche C, Leboeuf-Yde C. Magnetic resonance imaging findings as predictors of clinical outcome in patients with sciatica receiving active conservative treatment. *J Manipulative Physiol Ther.* 2007 Feb;30(2):98-108.

Albert HB, Manniche C. Modic changes following lumbar disc herniation. *Eur Spine J.* 2007 Jul;16(7):977-82. Epub 2007 Mar 3.

Albert HB, Kjaer P, Jensen TS, Sorensen JS, Bendix T, Manniche C. Modic changes, possible causes and relation to low back pain. *Med Hypotheses.* 2008;70(2):361-8. Epub 2007 Jul 10.

Manniche C. Back and radiology. *Ugeskr Laeger.* 2007 Nov 19;169(47):4081.

Manniche C. Back and radiology II. *Ugeskr Laeger.* 2008 Mar 10;170(11):959.

Albert HB, Manniche C, Sorensen JS, Deleuran BW. Antibiotic treatment in patients with low-back pain associated with Modic changes Type 1 (bone oedema): a pilot study. *Br J Sports Med.* 2008 Dec;42(12):969-73. Epub 2008 Aug 21.

Masharawi Y, Kjaer P, Bendix T, Manniche C, Wedderkopp N, Sorensen JS, Peled N, Jensen TS. The reproducibility of quantitative measurements in lumbar magnetic resonance imaging of children from the general population. *Spine (Phila Pa 1976).* 2008 Sep 1;33(19):2094-100.

Rasmussen C, Leboeuf-Yde C, Hestbaek L, Manniche C. Poor outcome in patients with spine-related leg or arm pain who are involved in compensation claims: a prospective study of patients in the secondary care sector. *Scand J Rheumatol.* 2008 Nov-Dec;37(6):462-8.

Manniche C. Back pain: need for a new research paradigm. *Ugeskr Laeger.* 2008 Sep 22;170(39):3031.

Wedderkopp N, Thomsen K, Manniche C, Kolmos HJ, Secher Jensen T, Leboeuf Yde C. No evidence for presence of bacteria in modic type I changes. *Acta Radiol.* 2009 Jan;50(1):65-70.

Masharawi YM, Kjaer P, Bendix T, Manniche C, May H, Mirovsky Y, Anekshtein Y, Jensen TS, Hershkovitz I. Lumbar facet and interfacet shape variation during growth in children from the general population: a three-year follow-up MRI study. *Spine (Phila Pa 1976).* 2009 Feb 15;34(4):408-12.

Manniche C. Treatment of patients in private hospitals II. *Ugeskr Laeger.* 2009 Mar 9;171(11):915; author reply 915-6.

Albert H, Pedersen H, Manniche C, Højlund-Carlsen PF. PET imaging in patients with Modic changes. *Nuklearmedizin*. 2009;48(3):110-2. Epub 2009 Mar 23.

O'Neill S, Graven-Nielsen T, Manniche C, Arendt-Nielsen L. Ultrasound guided, painful electrical stimulation of lumbar facet joint structures: an experimental model of acute low back pain. *Pain*. 2009 Jul;144(1-2):76-83. Epub 2009 Apr 18.

Rasmussen C, Leboeuf-Yde C, Hestbaek L, Manniche C. Poor prognosis in back pain among patients who have filed financial claims - secondary publication. *Ugeskr Laeger*. 2009 May 4;171(19):1604-7.

Lauridsen HH, Manniche C, Korsholm L, Grunnet-Nilsson N, Hartvigsen J. What is an acceptable outcome of treatment before it begins? Methodological considerations and implications for patients with chronic low back pain. *Eur Spine J*. 2009 Dec;18(12):1858-66. Epub 2009 Jun 23.

Jensen TS, Bendix T, Sorensen JS, Manniche C, Korsholm L, Kjaer P. Characteristics and natural course of vertebral endplate signal (Modic) changes in the Danish general population. *BMC Musculoskelet Disord*. 2009 Jul 3;10:81.

Jensen TS, Kjaer P, Korsholm L, Bendix T, Sorensen JS, Manniche C, Leboeuf-Yde C. Predictors of new vertebral endplate signal (Modic) changes in the general population. *Eur Spine J*. 2010 Jan;19(1):129-35. Epub 2009 Nov 18.

Hartvigsen J, Morsø L, Bendix T, Manniche C. Supervised and non-supervised Nordic walking in the treatment of chronic low back pain: a single blind randomized clinical trial. *BMC Musculoskelet Disord*. 2010 Feb 10;11:30.

Jensen RK, Manniche C, Leboeuf-Yde C. Routine versus needs-based MRI in patients with prolonged low back pain: a comparison of duration of treatment, number of clinical contacts and referrals to surgery. *Chiropr Osteopat*. 2010 Jul 9;18:19.

Sorensen PH, Bendix T, Manniche C, Korsholm L, Lemvig D, Indahl A. An educational approach based on a non-injury model compared with individual symptom-based physical training in chronic LBP. A pragmatic, randomised trial with a one-year follow-up. *BMC Musculoskelet Disord*. 2010 Sep 17;11:212.

Hetland ML, Jacobsen S, Manniche C, Tarp U. Treatment strategy, cardiovascular disease and databases. *Ugeskr Laeger*. 2011 Mar 7;173(10):715.

Albert HB, Manniche C. The efficacy of systematic active conservative treatment for patients with severe sciatica: a single-blind, randomized, clinical, controlled trial. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2012 Apr 1;37(7):531-42.

O'Neill S, Kjær P, Graven-Nielsen T, Manniche C, Arendt-Nielsen L. Low pressure pain thresholds are associated with, but does not predispose for, low back pain. *Eur Spine J*. 2011 Dec;20(12):2120-5. Epub 2011 Apr 22.

Morsø L, Albert H, Kent P, Manniche C, Hill J. Translation and discriminative validation of the STarT Back Screening Tool into Danish. *Eur Spine J*. 2011 Dec;20(12):2166-73. Epub 2011 Jul 19.

Albert HB, Hauge E, Manniche C. Centralization in patients with sciatica: are pain responses to repeated movement and positioning associated with outcome or types of disc lesions? *Eur Spine J*. 2012 Apr;21(4):630-6. doi: 10.1007/s00586-011-2018-9. Epub 2011 Sep 23.

Paarup HM, Baelum J, Holm JW, Manniche C, Wedderkopp N. Prevalence and consequences of musculoskeletal symptoms in symphony orchestra musicians vary by gender: a cross-sectional study. *BMC Musculoskelet Disord*. 2011 Oct 7;12:223.

Hansen IR, Sjøgaard K, Christensen R, Thomsen B, Manniche C, Juul-Kristensen B. Neck exercises, physical and cognitive behavioural-graded activity as a treatment for adult whiplash patients with chronic neck pain: design of a randomised controlled trial. *BMC Musculoskelet Disord*. 2011 Dec 2;12:274.

Masharawi Y, Kjaer P, Manniche C, Bendix T. Lumbar sagittal shape variation vis-à-vis sex during growth: a 3-year follow-up magnetic resonance imaging study in children from the general population. *Spine (Phila Pa 1976)*. 2012 Mar 15;37(6):501-7.

Jensen RK, Leboeuf-Yde C, Wedderkopp N, Sorensen JS, Manniche C. Rest versus exercise as treatment for patients with low back pain and Modic changes. A randomized controlled clinical trial. *BMC Med*. 2012 Feb 29;10:22.

Jensen RK, Leboeuf-Yde C, Wedderkopp N, Sorensen JS, Jensen TS, Manniche C. Is the development of Modic changes associated with clinical symptoms? A 14-month cohort study with MRI. *Eur Spine J*. 2012 Nov;21(11):2271-9. doi: 10.1007/s00586-012-2309-9. Epub 2012 Apr 24.

Morsø L, Kent P, Albert HB, Manniche C. Is the psychosocial profile of people with low back pain seeking care in Danish primary care different from those in secondary care? *Man Ther.* 2012 Jul 31. [Epub ahead of print]

Paarup HM, Baelum J, Manniche C, Holm JW, Wedderkopp N. Occurrence and co-existence of localized musculoskeletal symptoms and findings in work-attending orchestra musicians - an exploratory cross-sectional study. *BMC Res Notes.* 2012 Oct 1;5(1):541. [Epub ahead of print]

Kongsted A, Kent P, Albert H, Jensen TS, Manniche C. Patients with low back pain differ from those who also have leg pain or signs of nerve root involvement -- a cross-sectional study. *BMC Musculoskelet Disord.* 2012 Nov 28;13(1):236. [Epub ahead of print]

Morsø L, Kent P, Albert HB, Hill JC, Kongsted A, Manniche C. The predictive and external validity of the STarT Back Tool in Danish primary care. *Eur Spine J.* 2013 Feb 10.

Albert HB, Sorensen JS, Christensen BS, Manniche C. Antibiotic treatment in patients with chronic low back pain and vertebral bone edema (Modic type 1 changes): a double-blind randomized clinical controlled trial of efficacy. *Eur Spine J.* 2013 Feb 13.

Albert HB, Lambert P, Rollason J, Sorensen JS, Worthington T, Pedersen MB, Nørgaard HS, Vernallis A, Busch F, Manniche C, Elliott T. Does nuclear tissue infected with bacteria following disc herniations lead to Modic changes in the adjacent vertebrae? *Eur Spine J.* 2013 Feb 10.

Andre publikationer

Manniche C et. al. Rückentherapie. *KG-Intern – Fachmagasin Für Die Freie Krakengymnastik-Praxis.* 4. Jul. 1989.

Stavis C, Jensen E, Bliddal H, Manniche C. *Behandling af lumbago-ischias.* 1990.

Stavis C, Jensen E, Manniche C, Bliddal H. *Behandlingsmuligheder ved lumbago-ischias. Teori & Terapi.* 1990.

Manniche C, Lundberg E. *Befri din ryg for smerter. Sygeplejersken.* Jul. 1990.

Manniche C, Bentzen L. *Ondt i ryggen og træning – et ny-gammelt behandlingsprincip. Medicinsk årbog.* 1991.

Manniche C. *Intensiv rygtræning. Teori & Terapi. Nr. 4* 1991.

Manniche C. Hvordan finder jeg et godt øvelsesprogram for rygpatienter? INFOMED. 16. Apr. 1991.

Manniche C, Randløv A. Effektiv rygtræning. Helse – Familiens lægemagasin. Maj. 1991.

Lundberg E, Lund Jørgensen H, Frølich S, Manniche C, Bentzen L, Mørk Hansen T. Ryggen. Gigtforeningen. Jan. 1992.

Træning efter diskusprolaps. Medlems Information. 1993.

Biering – Sørensen F, Arfelt E, Kjær M, Manniche C. Muskel- og Rygbesvær. Dansk Reumatologisk Selskab. 1993.

Manniche C, Forbech Skall H. Intensiv rygtræning giver resultater. Nr. 4 1993.

Dynamisk muskeltræning er sagen. Tandlægebladet. Apr. 1993.

Lundberg E, Manniche C. Klinisk rygtræning. Tidsskrift for Idræt/2. 31. Maj. 1993.

Manniche C. Flere rygopererede kan komme tilbage på job. Liv – Nyt liv i debatten. 1994.

Biering-Sørensen F, Bendix T, Manniche C, Nielsen H. Physical Activity, Fitness, and Back Pain. Physical Activity, Fitness, and Health. 1994.

Manniche C, Forbech Skall H. Ryggen trænes rask efter operation. Sygeplejersken. 16. Mar. 1994.

En fjerdedel af de diskusprolapsopererede ryger på førtidspension. Nyhedsinformation. 27. Maj. 1994.

Effektive træningsprogrammer for rygpatienter redder helbred og sparer millioner. Nyhedsinformation. 27. Maj. 1994.

Manniche C. Smerter fra bevægeapparatet kræver effektiv handlingsplan. Ugeskriften Læger. 6. Jun. 1994.

Manniche C. Smerter i ryg og lænd tages ikke alvorligt. Danmarks Amtsråd. 13. jul. 1994.

Scandinavian Journal of Rheumatology 40th Anniversary Awards. Scandinavian Journal of Rheumatology. 1995.

Manniche C. Det Akutte Rygambulatorium – første år. Reumatologisk afd. U, Århus Kommunehospital. Medicus. 1. Jan. 1995.

Det akutte Rygambulatorium en succes. Kredsløbet. Feb. 1995.

Doktordisputats afliver myter om diskusprolaps. Nyt om Gigt. Aug. 1995.

Manniche C. Træn ryggen efter diskusprolaps. Helse – Familiens lægemagasin. Aug. 1995.

Smerter i lænden skal trænes væk. Nyt om Gigt. Jun. 1996.

Ny bog gør op med myterne om dårlig ryg. Nyt om Gigt. Okt. 1996.

Bliv dus med din ryg. Politiken. 24. okt. 1996.

Ekspertene enige om udredning af "ondt i ryggen". Nyt om Gigt. Jun. 1997.

Manniche C, Jordan A, Mehlsen J. 7 myter om rygsmerter. Helse – Familiens lægemagasin. Jan. 1998.

Petersen T, Thorsen H, Manniche C, Ekdahl C. Classification of non-specific low back pain: a review of the literature on classifications systems relevant to physiotherapy. Physical Therapy Reviews. 1999.

Penge at spare på samarbejde. Berlingske Tidende. 16. Jan. 1999.

Manniche C. MTV-Rapporten - Ondt i ryggen 1998. Hospital Health Care. Feb. 1999.

Ekspertene i "knæk". Fyens Stiftstidende. 19. Jun. 1999.

Vi er fælles om en dårlig ryg. Fyens Stiftstidende. 8. Jan. 2000.

Manniche C. Helhedsløsning på rygområdet ønskes. Kiropraktoren. Jun. 2001.

Manniche C. Fremtiden er lokale rygteams. Fysioterapeuten. Jun. 2001.

Manniche C. Svensk MTV-rapport: ont i ryggen, ont i nakken. En svensk kundskabssamling. MTV Nyt. 1. Jun. 2001.

Manniche skal lede rygcenter. Dagens Medicin. 13. Sep. 2001.

Rygbehandlere ignorerer råd fra Sundhedsstyrelsen. Dagens Medicin. 1. Nov. 2001.

Mit liv er ødelagt. Ekstra Bladet. 18. Feb. 2002.

Specialisering er fremtiden for små sygehuse. Fyens Stiftstidende. 4. Apr. 2003.

Manniche C. Ondt i ryggen og LBP og muskelrelaksantia. Ugeskrift for læger. 8. Mar. 2004.

Mosdal C, Sparle M, Jordan A, Manniche C. Cervikal operation ad modum Cloward. Ugeskrift for læger. 31. Maj. 2004.

To ud af tre kan undgå operation for diskusprolaps. Dagens Medicin. 3. Sep. 2004.

Manniche C, Sørensen SJ, Kruse A. Ondt i ryggen, MR-skanning og MTV-udredning. Ugeskrift for læger. 6. Sep. 2004.

MR-scanning giver klar besked om rygsygdomme. Dagens Medicin. 10. Sep. 2004.

Manniche C, Bendix T, Leboeuf-Yde C. MR-scanning: Rygpatienter op af mølposen. Dagens Medicin. 17. Sep. 2004

Stavgang er intet mirakelmiddel. Fyns Amts Avis. 4. Jan. 2005.

W. van Tulder M, Müller G, Kovacs F, Henrotin Y, Szpalski M, Cardon G, Manniche C, Airaksinen O, Hänninen O, Leclerc A, Hildebrandt J, Reis S, Lahad A, Zanolli G, Vleeming A, Ursin H, Indahl A, Gil del Real M, Balagué F, Burton K, Rajala M, Pascu M. COST B13: European guidelines for the management of low back pain. European Spine Journal. Mar. 2006.

Her får slidte rygge et helt nyt liv. Ugeavisen Faaborg-Midtfyn. 14. Mar. 2006.

Størsteparten af kiropraktorer giver aktiv rygbehandling. Kiropraktoren. 3. Apr. 2006.

Lev med ondt i ryggen. Jydske Vestkysten. 27. Jan. 2007.

Samtaler skal hjælpe rygpatienter. Morgenavisen Jyllands-Posten. 14 jul. 2007.

Forskere øjner simpel kur mod ryglidelser. Berlingske Tidende. 21. Aug. 2007.

Manniche C et al. Muskel- og skeletsygdomme. Folkesundhedsrapporten – Danmark. 2007.

Manniche C. De private klarer ryggene. Politiken. 4. Jun. 2008.

Patienter i pengemaskine. Weekendavisen. 12. Sep. 2008.

Manniche C. Ondt i ryggen: Behov for et nyt forskningsparadigme. Ugeskrift for læger. 22. Sep. 2008.

Patienterne møder en hær af eksperter første gang. Fyens stiftstidende. 29. Sep. 2008.

Fra lille dims til vigtig brik. Fyens Stiftstidende. 29. Okt. 2008.

Manniche C. Lægers brug af medier til kritik af fagkollegers virke. Ugeskrift for læger. 1. Dec. 2008.

Lærerfri skoledag. Fyns Amts Avis. 7. Feb. 2009.

Manniche C. Behandling af patienter på privathospitaler II. Ugeskrift for læger. 9. Mar. 2009.

Syddansk Rygcenter skal danne skole for hele landet. Dagens Medicin. 19. Maj. 2011.

Manniche C, Albert H. Rygkirurger vil – selvfølgelig – gerne skære. Dagens Medicin. 3. Jun. 2011.